

PERSTORPS
KOMMUN

PLANERINGSSTRATEGI

Innehåll

Bakgrund	2
Syfte	2
Process och organisation	2
Dokumentets disposition	3
Del 1. Identifiering av aktuellt underlag.....	4
Lagförändringar med hänsyn till dokumentets aktualitet.....	4
Nationella och regionala strategier och mål	4
Genomgång av lokala dokument, program och planer.....	6
Länsstyrelsens underlag	9
Del 2: Bedömning av översiktsplanens användbarhet och tillämpning.....	11
Innehållskrav enligt PBL.....	11
Nationella och regionala strategier och mål	13
Del 3. Översiktsplanens framtida arbete	16
DEL 4. Sammanfattande bedömning	20

Fastställt av: Kommunfullmäktige

Datum: 2024-xx-xx

Giltigt till: År 2028

Senast reviderat:

För detta program ansvarar: Kommunstyrelsen

Dokumentet gäller för: Samtliga nämnder och förvaltningar

Bakgrund

Syfte

I april 2020 tillkom en ändring i 3 kap. Plan-och bygglagen i syfte att förenkla processen vid aktualisering av kommunens översiktsplan. Ändringen innebär att kommuner nu ska ta fram en planeringsstrategi. Kommunen ska genom planeringsstrategin ta ställning till den gällande översiktsplanens aktualitet och det fortsatta arbetet med översiktsplanen. Även aktualiteten av kommunens strategiska dokument bedöms i planeringsstrategin.

Arbetet med översiktsplanen ska därmed ske kontinuerligt och med hjälp av planeringsstrategin alltid hållas aktuell. Planeringsstrategin ska antas av kommunfullmäktige senast 24 månader efter det allmänna valet. Utifall att kommunen inte skulle anta en planeringsstrategi senast 11 september 2024 ska översiktsplanen anses vara inaktuell, vilket bland annat resulterar i att standardförfarande, samordnat förfarande och förenklat förfarande inte kan tillämpas vid framtagandet av detaljplaner.

Process och organisation

Arbetsgruppen har bestått av:

Lina Bengtsson – Planarkitekt

Mattias Bjellvi – Stadsarkitekt/Plan-och byggchef

Isabelle Mandegård – Praktikant

Innehållet har också stämts av i kommunledningsgruppen samt näringslivschef, utvecklingsstrateg och trygghetssamordnare.

Processen att ta fram planeringstrategin grundar sig i fyra steg och utgår ifrån följande frågeställningar:

Steg 1: Identifiering av aktuellt underlag.

- Vilka gällande strategiska dokument har kommunen?
- Gäller de politiska ställningstagandena?
- Har nya tillkommit/utgått?
- Vilka tillkomna regionala/nationella planer anses påverka kommunens ÖP?

Steg 2: Bedömning av underlagens aktualitet

- Anser kommunen underlaget ger korrekt vägledning?
- Tillgodoses riksintressen och övriga allmänna intressen?

Steg 3: Fastslå de politiska ställningstagande i ÖP

- Uppge vad som behöver ändras/tillkomma
- Bedöma om utvecklingsinriktningen följer den politiska viljan.

Det finns inget krav att kommunfullmäktige ska besluta om hur det fortsatta arbetet ska utföras, bara om det behöver göras och vad som behöver göras.

Steg 4: Strategin antas av kommunfullmäktige senast den 11 september 2024.

Dokumentets disposition

Planeringsstrategin delas in i fyra delar och baseras på de krav som ställs mot kommunen samt de steg som arbetet utgått ifrån.

Del 1: Identifiering av aktuellt underlag

I denna del redogörs de gällande dokumenten som finns på nationell, regional, mellankommunal och lokal nivå. Som underlag för att identifiera förändringar som skett i statliga och mellankommunala lagrum som kan påverka översiktsplanens aktualitet används Länsstyrelsens planeringsunderlag (bilaga 1).

Sammanställningen och bedömningen av aktuella underlag har granskats av arbetsgruppen.

Del 2: Bedömning av översiktsplanens användbarhet och tillämpning

Översiktsplanens aktualitet bedöms utifrån de krav som ställs upp i PBL 3 kap 3, 4, 5 §.

Ett övergripande ställningstagande för översiktsplanen och tillhörande strategiska dokumenters relevans görs.

Del 3: Bedömning av översiktsplanens framtida arbete

Den här delen fokuserar på uppföljningen av översiktsplanens övergripande strategier och hur de har applicerats. Det redogörs för hur man fortsatt kan arbeta med olika utredningsområden och hur översiktsplanen och övriga dokument tagit hänsyn till ändringar sedan dess antagande. Här redovisas behovet av det fortsatta arbetet med översiktsplanen.

Del 4: Sammanfattande bedömning och fortsatt översiktsplanarbete

Sammanfattande bedömning om dokumentens aktualitet samt fortsatt arbete relaterat till översiktsplanen redovisas. Det fortsatta översiktplanarbetet kommer att utgå ifrån olika teman – som är av specifikt intresse för utvecklingen av Perstorps kommun.

Del 1. Identifiering av aktuellt underlag

Lagförändringar med hänsyn till dokumentets aktualitet

Plan- och bygglagen

I augusti 2018 infördes nya krav på översiktsplanens innehåll gällande kommunens ställning till risken för skador på den byggda miljön som är relaterade till klimatet (3 kap. 5 §, punkt 7).

Regionplanen blev januari 2019 lagstadgad i PBL (7 kap). I plan-och bygglagen fastslås att en regionplan ska göras för region Skåne samt att kommunens översiktsplan ska redovisa avvikelser från regionplanen.

I april 2020 infördes ett antal förändringar i 3 kap. PBL, bland annat i syfte att stärka en kontinuerlig, framåtsyftande och aktuell översiktsplanering. Lagändringarna syftar till att översiktsplanen i högre grad än tidigare ska underlätta för efterföljande planering och prövning med ökat fokus på markanvändningskartan. Kommunen ska göra tydliga ställningstaganden för hur kommunen syftar till att använda, utveckla och bevara mark-och vattenområden, översiktsplanens väsentliga konsekvenser ska också redovisas. Vidare har det skett ändringar kring granskning, samråd och länsstyrelsens roll i översiktsplaneringen.

Barnkonventionen

FN:s barnkonvention blev 1 januari 2020 svensk lag. Barnkonventionen är en så kallad paraplylag och genom denna behöver kommunen ta hänsyn till barnperspektivet i översiktsplaneringen.

Barnkonventionen utgår ifrån grundläggande principer kring barns yttrandefrihet, till exempel artikel 3 uttrycker att åtgärder som berör barn i första hand ska ta hänsyn till vad som bedöms vara barnens bästa. Samt artikel 12 som behandlar barns rätt till att uttrycka sina åsikter i frågor som berör dem. Det ställer därmed krav på kommunen att skapa möjligheter för barns åsikter att höras, föras fram och beaktas i översiktsplanen.

Genom målet goda och trygga uppväxtvillkor lyfts barn och ungas plats i staden upp som ett viktigt perspektiv i den fysiska planeringen. Översiktsplanen redogör även för vikten av att anta ett barnperspektiv både gällande stadens utformning och delaktighet, och redogör för i vilket skede som barn och unga bör bjudas in. Samtidigt tar översiktsplanen hänsyn till barn med funktionsvariationer. Det går därmed att bedöma att översiktsplanen är aktuell i förhållande till barnkonventionen.

Miljöbalken

I 6 kap. Miljöbalken har det tillkommit nytt innehåll som berör processen av miljöbedömningar för översiktsplanen.

Nationella och regionala strategier och mål

Nationell vindkraftsstrategi

En nationell vindkraftsstrategi för utbyggnad av vindkraft har gemensamt tagits fram av energimyndigheten och naturvårdsverket. Strategin tjänar som underlag för bedömning av lokalisering av vindkraft i en regional vindkraftstrategi.

Länsstyrelsens analyser ska kunna fungera som underlag för kommunens arbete med översiktsplanen men det finns för tillfället ingen tidsram för när dessa är klara. Länsstyrelsens material har inte släppts och planeringsstrategin kommer därför inte ta hänsyn till detta.

Regional utvecklingsstrategi – Det öppna Skåne 2030

Enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar har regionen ansvar för att fastställa en strategi för hela länets utveckling. Strategins syfte är att skapa en regional hållbar utveckling och tillväxt. Den regionala utvecklingsstrategin lägger grunden för regionala frågor som berör kommunen.

Den regionala utvecklingsstrategin antogs av regionfullmäktige 2020 och har sex övergripande målsättningar:

- Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet
- Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor
- Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer
- Skåne ska ha en god miljö och en hållbar resursanvändning
- Skåne ska utveckla framtidens välfärd
- Skåne ska vara globalt attraktivt

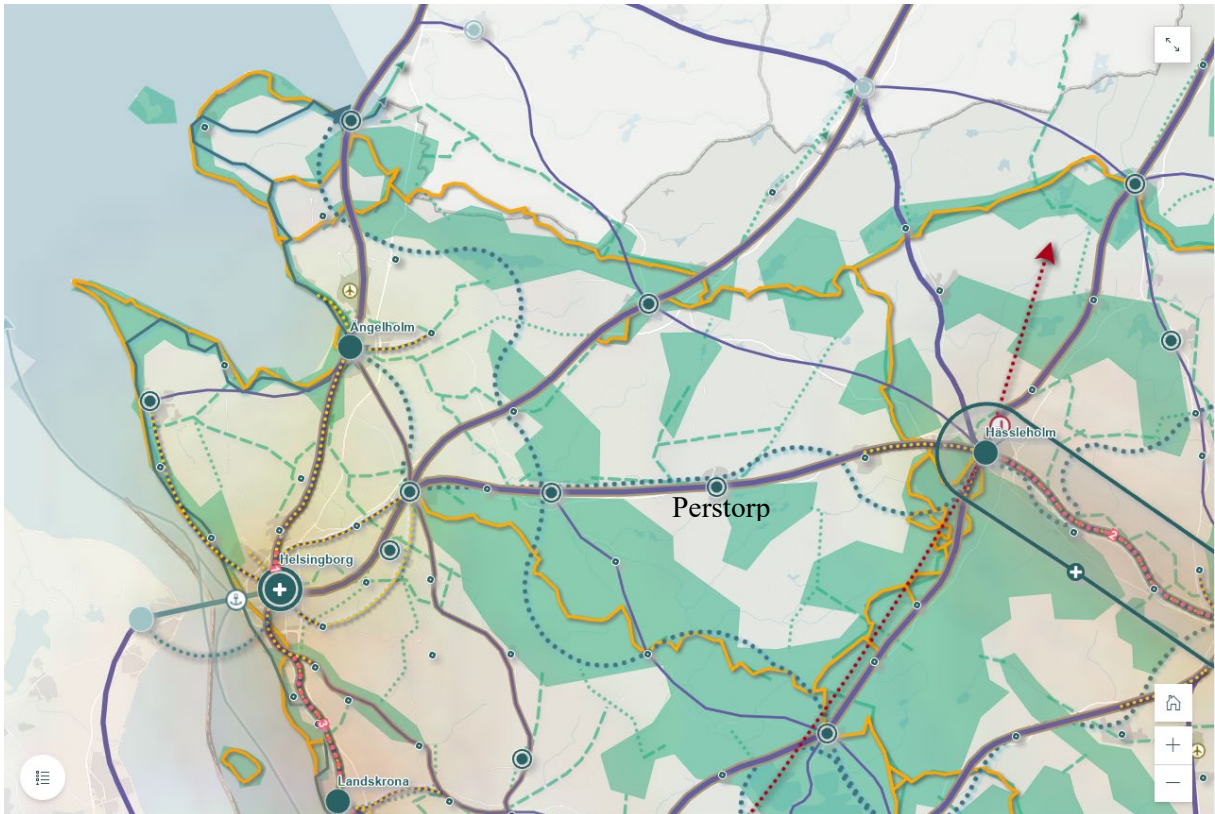
Regionplan för Skåne 2022–2044

Till följd av ändringar i PBL är det sedan 2019 krav på Region Skåne att framställa en regionplan. Enligt 7 kap PBL ska regionplanen genom en plankarta visa användningen av mark- och vattenområden samt ange riktlinjer för bebyggelse i länet. Regionplanen har i syfte att fungera som underlag för beslut kring översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser, men är likt översiktsplanen inte bindande. I regionplanen ska det framgå hur hänsyn tagits till allmänna intressen, riksintressen och miljö kvalitetsnormer. Det ska också framgå hur regionplanen förhåller sig till den regionala utvecklingsstrategin och andra nationella och regionala dokument, strategier, planer, program och riktlinjer.

Regionplanen för Skåne antogs av regionfullmäktige 14 juni 2022. Regionplanen utgörs bland annat av en strukturkarta som målbild för 2040. Den är uppbyggd av tre fördjupningsområden: *den flerkärniga ortstrukturen*, *grönstruktur* och *transportinfrastruktur*. Regionplanen gör också tematiska fördjupningar inom bebyggelseutveckling, transporter, grönstruktur och teknisk infrastruktur. Genom de tematiska fördjupningarna appliceras planeringsprinciper relaterat till temat, hur det kan tänkas genomföras samt temats kopplingar till målen i Agenda 2030.

Perstorps mål relaterar till de mål som är uppsatta både i utvecklingsstrategin och regionplanen. Det enda målet som kommunen inte berör i översiktsplanen är de mål som berör Skåne som globalt attraktiv och förstärka relationerna med omvärlden. Det går dock att ifrågasätta hur relevant det målet är i förhållande till Perstorps förutsättningar. Dock öppnar den regionala cykelleden upp för kopplingar mot Danmark utöver de tågförbindelser som redan finns till Perstorp. Det finns en viss diskrepans mellan de grönstråk som regionplanen och översiktsplanen redovisar.

Översiktsplanen kan bedömas vara aktuell i det stora hela, men där det naturligtvis saknas viss hänsyn till regionplanen med tanke på att den antogs efter översiktsplanen.

Strukturkarta 2040, Region Skåne

Cykelstrategi för Skåne

Region Skåne lyfter fram de mindre tätorternas betydelse vid samhällsomvandlingen mot ett mer hållbart samhälle. De har som målsättning att tillgängligheten för cykel mellan viktiga målpunkter ska öka samt att alla skånska kommuner ska ha en aktuell cykelstrategi.

De strategier som redovisas i den regionala cykelstrategin går hand i hand med de som redovisas i översiktsplanen och gång-och cykelplanen. Översiktsplanen kan utifrån Region Skånes cykelstrategi bedömas aktuell.

Familjen Helsingborgs strukturplan

Genom det mellankommunala samarbetet med Familjen Helsingborg har det tagits fram en strukturplan. Den ska fungera som underlag vid medlemskommunernas översiktsplanering och redogör för kommunikationer och infrastruktur, grönstruktur, strategier och riktlinjer kring boende och utbyggnad av bostäder samt näringsliv. Perstorp är en stark nod som centralort med goda kommunikationer både genom väg och järnväg.

Utifrån strukturplanen från nätverket Familjen Helsingborg kan översiktsplanen bedömas vara aktuell.

Genomgång av lokala dokument, program och planer

Översiktsplan 2030

Den gällande översiktsplanen antogs 2020 och beskriver kommunens mark-och vattenanvändning. Sedan översiktsplanen antogs har det tillkommit:

- Bostadsförsörjningsprogram, antogs 2021
- Energi- och klimatprogram, antogs 2021

- Naturvårdsprogram, antogs 2016 men reviderats 2021
- Tematiskt tillägg för översiktsplanen, antogs 2023
- Avfallsplan, antogs 2023
- Vattentjänstplan, samråd hölls 2023
- Nya kommunövergripande mål, antogs 2023
- Näringslivsprogram, antogs 2023

Kommunen har också en cykel- och gångplan som antogs 2014.

Kommunövergripande mål

De kommunövergripande målen, antagna av kommunfullmäktige i Perstorp, består av fyra målområden och har i syfte att vara vägledande för kommunens arbete, och däribland även översiktsplanen. De fyra målområdena är:

- Goda uppväxtvillkor för barn och unga
- Egenförsörjning och tillväxt
- Goda livsmiljöer och levnadsvanor
- Hållbar ekonomisk utveckling

Goda uppväxtvillkor för barn och unga syftar till barns rätt växa upp i trygghet, jämlikhet och lika villkor att förverkliga sin potential. Egenförsörjning och tillväxt berör att invånare ska ha möjlighet till egenförsörjning i form av främjande åtgärder för näringslivet, entreprenörskap och god arbetslivsmiljö. Goda livsmiljöer och levnadsvanor syftar till hållbara livsmiljöer och ökad folkhälsa, som speciellt handlar om hållbar resursanvändning, hållbar markanvändning och utformning av miljöer som främjar god hälsa. Hållbar ekonomisk utveckling syftar till kommunens ambition att ha en god ekonomisk hushållning som är resurseffektiv och strategisk. Folkhälsa berör alla målområden, och är därför av stor betydelse för utvecklingen av Perstorps kommun.

Målen som antogs efter översiktsplanens laga kraft ses som samstämmiga i förhållande till de mål som sätts upp i översiktsplanen.

Bostadsförsörjningsprogram

Kommunen bedömer att det är utmanande att mäta behovet av bostäder. Samtidigt som det inte råder brist på boende lider ett flertal unga vuxna av trångboddhet. De har inte den ekonomiska möjligheten att välja en mer lämplig bostad och nyproducerade bostäder kan därför inte möta deras behov, problematiken kan även gälla större familjer som inte kan finna en lämplig bostad som de har råd att betala hyra för. Därmed konstaterar bostadsförsörjningsprogrammet att det råder en obalans vad gäller behovet och efterfrågan av bostäder. Regionen konstaterar också att Perstorps kommun för tillfället inte har marknadsmässiga förutsättningar för nyproducerade bostäder. Produktionskostnaderna överskrider i flera fall möjligheten till kostnadstäckning via hyror till exempel på grund av hushållens begränsade betalningsförmåga.

Kommunen vill därför titta vidare på boende för unga vuxna och äldre, möjliggörandet av naturliga flyttkedjor, samt undersöka hur kommunen kan attrahera nya grupper. Det har under högkonjunkturen funnits efterfrågan på bostadsutbyggnad från olika bostadsbolag samt privatpersoner och det har byggts ett, för Perstorps mått sett, stort antal bostäder i olika former. Efterfrågan på tomter för villor kvarstår fortfarande.

Bostadsförsörjningsprogrammet fastslår den övergripande målsättningen *God livsmiljö och boende för alla* som kommunen ska utgå ifrån i kommande processer och planering av bostäder. Den övergripande strategin är uppbyggd av fyra fokusområden med både kortsiktiga och långsiktiga mål för att stärka bostadsförsörjningen i kommunen.

Liknande problem tas upp i översiktsplanen och bostadsförsörjningsprogrammet när det kommer till behovet av bostäder och bostadsförsörjning i kommunen. De fokusgrupper som redovisas i bostadsförsörjningsprogrammet är unga vuxna, äldre och funktionsnedsatta och socialt utsatta grupper. Detta är i stort sett samma fokusgrupp som redovisas i översiktsplanen. Då är det fråga om det rent begreppsmässigt går att använda nyanlända och socialt utsatta grupper parallellt. I det stora hela handlar det om att skapa flyttkedjor för äldre så att bostäder frigörs till andra grupper.

Översiktsplanen kan bedömas aktuell i förhållande till bostadsförsörjningsprogrammet.

Energi- och klimatprogram

Kommunen har som målsättning att verka som en förebild inom klimat- och energifrågor. Kommunen strävar efter en långsiktig hållbar utveckling utan fossila bränslen och där transport och uppvärmning sker med hjälp av förnyelsebara bränslen och energikällor. Energiförbrukningen ska vara låg och effektiv för att säkerställa en god användning av förnyelsebara energikällor och elenergi. Programmet fastställer tre övergripande målsättningar:

- Klimatsmart planering
- Effektiv och fossilfri industri
- Offentlig förebild

Inom de övergripande målen finns mer specifika målsättningar och åtgärder där förvaltningarnas ansvarsområde redogörs.

Programmet är planerat att revideras 2025. Det som redovisas i Energi- och klimatprogrammet går hand i hand med de strategier som redovisas i översiktsplanen, särskilt det övergripande målet om ett hållbart samhälle. Översiktsplanen kan bedömas vara aktuell i förhållande till energi- och klimatprogrammet.

Naturvårdsprogram

Naturvårdsprogrammet pekar ut kommunens mest värdefulla områden ur ett naturmiljösyfte. De olika typerna av landskap redogörs för samt lista av rödlistade arter inom Perstorps kommun. Riksintressen och skyddade områden samt karta. Naturvårdsprogrammet tar upp tre övergripande strategier för naturvårdsarbetet i kommunen:

- Bevara och utveckla naturen
- Nyskapa och kompensera naturvärden
- Öka kunskapen och sprida engagemang för naturen

De ovanstående strategierna ska genomsyra de kommunala förvaltningarnas arbete och har i syfte att fungera som vägledande genom att verka som underlag för planering och prövningsprocesser.

Översiktsplanen värnar om värdefulla naturområden ur naturvårdssynpunkt och vissa strategier är direkt kopplad till naturvårdsprogrammet.

Översiktsplanen bedöms vara aktuell i förhållande till naturvårdsprogrammet.

Gång- och cykelplan

Kommunen redogör för de befintliga gång- och cykelstråken och de brister och styrkor som finns angående cykel- och gångstråksplanering i Perstorps kommun. Planen visar hur kommunen vill koppla ihop viktiga målpunkter genom g/c stråk, samt planera cykelstråken genom grönområden för ökad attraktivitet. Cykelstråken syftar också till att öka kommunikationerna genom cykel till och från närliggande orter.

Under sommaren 2023 invigdes den regionala cykelleden Skåne som kopplar ihop stora delar av Skåne. Det är en sträckning som både pekats ut i kommunens cykel- och gångplan och av regionen.

Gång-och cykelplanen bedöms vara aktuell i förhållande till översiktsplanen, Region Skånes cykelstrategi, regionplan och regional utvecklingsstrategi. Däremot är delar av gång-och cykelplanen genomförd och det är lämpligt att utvärdera och undersöka fler utvecklingsmöjligheter för gång- och cykel i kommunen.

Tematiskt tillägg för översiktsplanen – Vindkraft

Det tematiska tillägget fungerar som ett komplement till den gällande översiktsplanen. Tillägget berör framför allt hänsynsavståndet för vindkraft. Utöver hänsynsavstånden kvarstår de ställningstaganden som redovisas i ÖP 2030.

Det tematiska tillägget bedöms vara aktuellt i förhållande till översiktsplanen och den regional utvecklingsstrategin. Eftersom den nationella vindkraftsstrategin ännu inte har några kommunala riktlinjer från länsstyrelsens utredningar kring vindkraftsetablering i Skåne kan kommunen bortse ifrån dokumentet.

Avfallsplan

Perstorps kommuns kommunfullmäktige har 2023 antagit en ny avfallsplan. Denna och tidigare avfallsplan var ett samarbete mellan Perstorp, Örkelljunga och Klippans kommun, i syfte att minska avfallet, främja återvinning och förbättra informationen kring avfallshantering till kommunens invånare och verksamhetsidkare.

Avfallsplanen bedöms vara aktuell i förhållande till översiktsplanen.

Näringslivsstrategiskt program

Ett näringslivsprogram för Perstorps kommun har antagits av kommunfullmäktige 2023. Intentionerna i näringslivsprogrammet bedöms gå i linje med översiktsplanen.

Vattentjänstplan

Sedan årsskiftet 2022/2023 har det blivit ett lagkrav att alla kommuner ska ha en vattentjänstplan som ska beskriva utredningen av det allmänna Va-systemet och vilka åtgärder som kan komma att krävas av kommunen. Vattentjänstplanen ska skickas ut på samråd och beslutas av kommunfullmäktige. Dokumentet har varit föremål för samråd efter beslut om samråd i kommunstyrelsen i maj 2023.

Länsstyrelsens underlag

Enligt Plan- och bygglagens tredje kapitel ska länsstyrelsen ta fram underlag som stöd till kommunernas arbete med planeringsstrategin. Länsstyrelsen Skånes underlag till Perstorps kommun skickades ut den 26 augusti 2022, underlaget är uppdelat i teman och länsstyrelsen uppger tillkommande lagar, program och intressen som kan ha betydelse för kommunens översiktsplan.

Länsstyrelsens underlag är omfattande och underlaget bifogas detta dokument för att kunna läsas i helhet. För visst underlag har en bedömning gjorts tidigare i det här dokumentet, detta framgår i anslutning till berörda underlag. Översiktsplanen bedöms vara aktuell i förhållande till de underlag som beslutats om före översiktsplanens antagande.

26 § Länsstyrelsen ska i ett underlag till kommunen redovisa sådana statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Redovisningen ska göras under den andra halvan av tiden mellan två ordinarie val till kommunfullmäktige.

I underlaget ska länsstyrelsen ange

1. hur dessa intressen förhåller sig till översiktsplanen, och
2. om länsstyrelsens granskningsyttrande i någon del inte längre gäller.

Länsstyrelsen ska även lämna ett sådant underlag till kommunen när kommunen begär det. *Lag (2020:76)*.

Lagändringar i PBL, miljöbalken och barnkonventionen.

Lagändringar behandlas under rubrik ” Lagförändringar med hänsyn till dokumentets aktualitet”.

Regionplan Skåne samt Regional utvecklingsstrategi- det öppna Skåne 2030-behandlas under rubriken ”Regionplan Skåne 2022–2044”

Nationella strategi för vindkraftsutbyggnad- behandlas under rubriken ”nationell vindkraftsstrategi”.

Länsstyrelsens granskningsyttrande

Länsstyrelsens synpunkter från granskningsyttrande för Översiktsplan 2030 kvarstår i den mån föreslagen markanvändning inte redan är genomförd eller där antagandehandlingarna har justerats jämfört med granskningshandlingarna.

Riksintressen

Generell översyn av riksintressena enligt 3 kap. 6-8§§ MB, revidering av riksintresse för kommunikationer (3 kap. 8§ MB) och totalförsvarets civila och militära delar (3 kap. 9§ MB).

Perstorps kommun omfattas av riksintresse för Natura 2000 (4 kap. 8§ MB), anläggningar för kommunikationer (3 kap. 8§ MB) och anläggningar för vattenförsörjning (3 kap. 9§ MB). Det har inte tillkommit nya riksintressen att ta hänsyn till i befintlig översiktsplanen. Vid framtida arbete med översiktsplanen kommer berörda myndigheter vara delaktiga i utpekandet och hanteringen av riksintressen.

Sammanfattning

Materialet som har tillkommit har i stort samma utvecklingsmål som kommunens översiktsplan och bedöms inte innebära att någon del av översiktsplanen blir inaktuell. Riktlinjer, vägledningar och allmänna råd som har tillkommit är aktuella att inkludera först vid framtagandet av en ny översiktsplan eller tillägg till den befintliga översiktsplanen. Gällande riktlinjer, vägledningar och allmänna råd är dock alltid aktuellt att följa vid ny planering av alla dess slag.

Del 2: Bedömning av översiktsplanens användbarhet och tillämpning

Innehållskrav enligt PBL

Enligt PBL 3 kap. 23 § ska kommunfullmäktige i planeringsstrategin bedöma i vilken utsträckning planen är aktuell i förhållande till kraven i 3 kap 3, 4, 5 §. Innehållskraven redovisas för nedan:

3 § Kommunen ska i översiktsplanen redovisa grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen. Grunddragen ska framgå av en karta.

Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. *Lag (2020:76)*.

4 § Kommunen ska i översiktsplanen redovisa de förhållanden som med hänsyn till de allmänna intressena i 2 kap. kan ha en väsentlig betydelse för sådana beslut som avses i 2 § andra stycket. Riksintressen enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken ska alltid redovisas.

Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att

1. riksintressen ska tillgodoses,
2. gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken ska följas, och
3. förhållanden av väsentlig betydelse i övrigt bör beaktas. *Lag (2020:76)*

Perstorps översiktsplan redovisas grunddragen för den planerade mark- och vattenanvändningen i en markanvändningskarta som omfattar hela kommunen. I översiktsplanen framgår det hur kommunen syftar till att använda, utveckla och bevara den byggda miljön med hjälp av utvecklingsstrategier. De allmänna intressena redovisas för i översiktsplanen samt att det görs avvägningar och ställningstaganden kring respektive intresse. Riksintressena redovisas för där det görs avvägningar och ställningstaganden. I de fall det finns konflikter mellan riksintressen, vägs de mot varandra samt följs upp av kommunens ställningstagande och strategier för att tillgodose respektive intresse. Miljö kvalitetsnormerna redovisas och åtgärder vid fortsatt planering föreslås.

Det som är värt att undersöka vidare är innebörden av ”förhållanden av väsentlig betydelse” och om det finns något som kan antas vara av väsentlig betydelse i Perstorps kommun som inte är relaterat till riksintressena eller miljö kvalitetsnormerna. Den delen av lagen trädde i kraft samma år som ÖP antogs i kommunfullmäktige och det kan därför finnas anledning till att undersöka frågan i enlighet med de krav som ställs på kommunens översiktsplan.

5 § Av översiktsplanen ska även följande framgå

1. hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder,
2. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,
3. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra,
5. om översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, på vilket sätt den gör det och skälen för avvikelsen, och
6. sådana områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse.

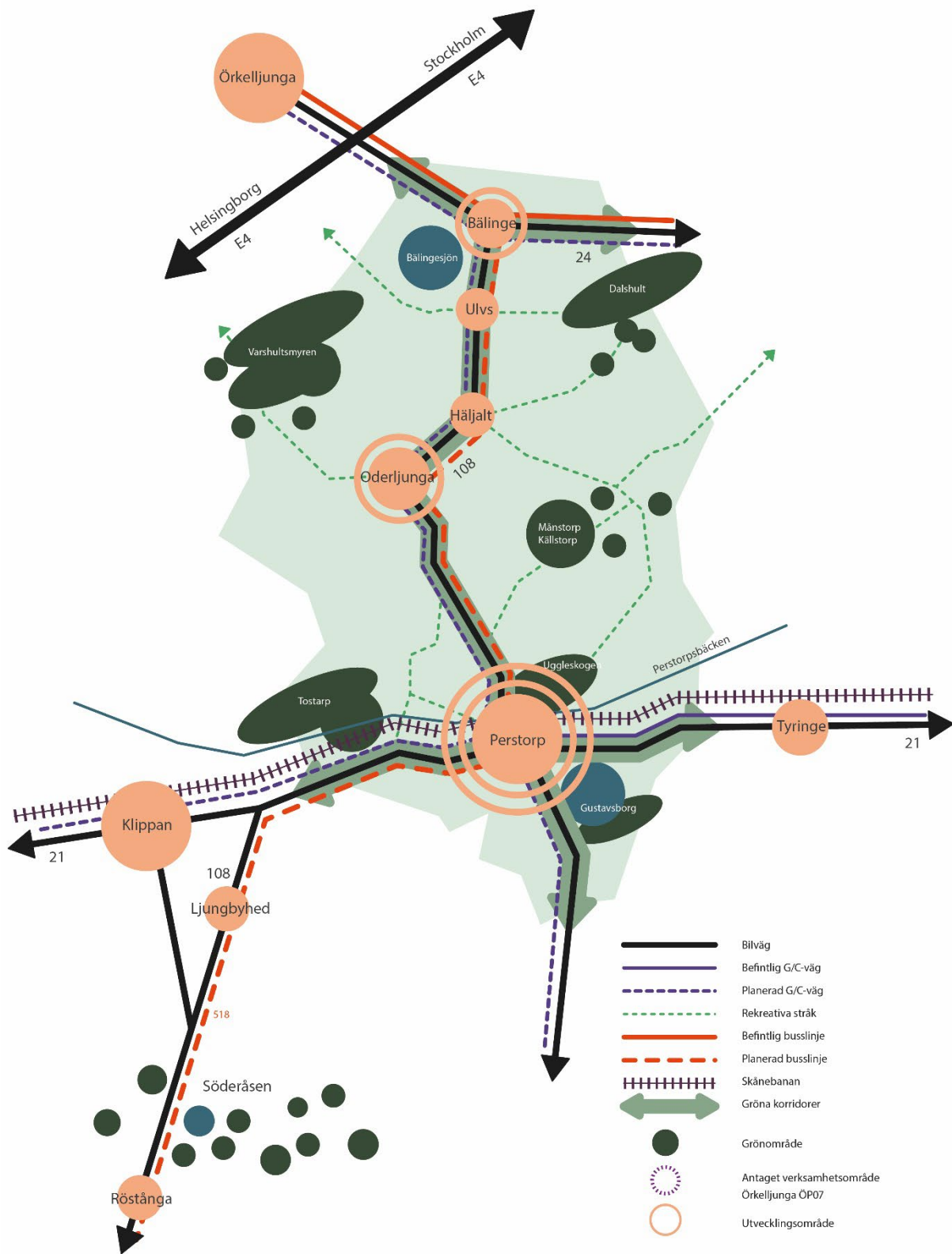
1. Översiktsplanen redovisar behovet av bostäder samt redogör för de lägen som kommunen avser att bygga ut i bostadssyfte. Översiktsplanen har som mål och planerar för 370 nya bostäder till 2030, där en majoritet lokaliseras i centralorten. Översiktsplanen redogör för 6 strategier för bostadsutveckling för att tillgodose bostadsbehovet.
2. Kommunen tar i översiktsplanen hänsyn till nationella och regionala mål, planer och program såsom:

Nationella miljökvalitetsmål genom miljökvalitetsnormerna, riksintressena och strandskyddet, nationella folkhälsomålet, nationella friluftspolitiska målet, regionala utvecklingsstrategin, den regionala strukturplanen samt det mellankommunala samarbetets strukturplan i Familjen Helsingborg.
3. Kommunen redogör för områden med landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Kommunen pekar till följd av en utredning ut två områden - Bälingsjön och Ybbarpsjön. Genom utredningen har kommunen utgått ifrån ett antal kriterier för att kunna peka ut områdena som speciella för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, med avsikt att framför allt bygga bostäder. Däremot går länsstyrelsen emot förslagen vilket innebär att intrång på strandskyddet ska prövas i det enskilda fallet.
4. Kommunen redogör risken för skador på den byggda miljön till följd av klimatrelaterade företeelser. I översiktsplanen tas risken för översvämning upp till följd av omfattande skador från översvämningar år 2014. Kommunen har identifierat 5 översvämningområden där risken beräknas vara störst. I relation till redogörelsen förklaras också tänkbara åtgärder.
5. Kommunen redogör inte för i vilken mån översiktsplanen avviker från regionplanen eller inte. Detta eftersom regionplanen för Skåne antogs efter översiktsplanen antogs. I översiktsplanen nämns dock att region Skåne har fått i uppdrag att framställa en regionplan.
6. Kommunen redogör för de mellankommunala och regionala intressen som finns. Kommunen har en god samverkan med de närliggande kommunerna genom nätverken i Familjen Helsingborg och 6K. Frågorna berör infrastruktur, bostäder, verksamhetmark och turism där kommunen är en del i ett bredare kunskapsutbyte för att kunna skapa en koordinerad utbyggnad och utveckling i förhållande till trafikstrukturen.

Nationella och regionala strategier och mål

Regional utvecklingsstrategi – Det öppna Skåne 2030	Regionplan för Skåne 2022–2040	ÖP 2030	Kommunövergripande mål
Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet	Stärka mångfalden av attraktiva och hälsofrämjande livsmiljöer med tillgång till rekreation	Ett livskraftigt samhälle i rörelse Det gemensamma Perstorp Skolutveckling för framtidens unga	Målområde 1: Goda uppväxtvillkor för barn och unga Målområde 3: Goda livsmiljöer och levnadsvanor
Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor	Utveckla flerkärnigheten och stärka samspelet mellan stad och landsbygd Stärka tillgängligheten och binda samman Skåne	Ett hållbart samhälle	Målområde 2: Egenförsörjning och tillväxt Målområde 4: Hållbar ekonomisk utveckling
Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer	Utveckla flerkärnigheten och stärka samspelet mellan stad och landsbygd	Här hittar du dina smultronställen Det gemensamma Perstorp	Målområde 1: Goda uppväxtvillkor för barn och unga Målområde 3 – Goda livsmiljöer och levnadsvanor
Skåne ska ha en god miljö och en hållbar resursanvändning	Växa effektivt med en balanserad och hållbar mark- och vattenanvändning Planera för en god miljö och en hållbar resursanvändning	Ett hållbart samhälle	Målområde 3: Goda livsmiljöer och levnadsvanor
Skåne ska utveckla framtidens välfärd		Skolutveckling för framtidens unga Det gemensamma Perstorp	Målområde 1: Goda uppväxtvillkor för barn och unga Målområde 2: Egenförsörjning och tillväxt
Skåne ska vara globalt attraktivt	Stärka Skånes relationer med omvärlden		

Figur 1. Diagram över regionens och kommunens målsättningar och förhållningssätt.

Framtidsbild över Perstorp kommun, Översiktsplan 2030

Lokala dokument, program och planer

Dokument	Antagen	Hämt sedan antagande	Aktuell	Motivering	Behov av revidering
Översiktsplan	2020	Nya lagar i: PBL, Barnkonventionen, MB Ny regionplan, regional utvecklingsstrategi, strukturplan för familjen Helsingborg. Nytt tematiskt tillägg för vindkraft, nya kommunövergripande mål, bostadsförsörjningsprogram, energi-och klimatprogram, naturvårdsprogram.	Ja	De aspekter som inte redovisas är ej av så stor betydelse att man måste revidera översiktsplanen.	Ett litet behov i förhållande till översiktsplanens relation till Regionplanen enligt PBL.
Tematiskt tillägg - vindkraft	2023		Ja	Planen antogs nyligen och bedöms aktuell.	Nej
Bostadsförsörjningsprogram	2021	Barnkonventionen Regionplanen, Nya kommunövergripande mål	Ja	Gör samma ställningstagande som ÖP och bedöms aktuell	Ja, behöver uppdateras för att spegla gällande förutsättningar på bostadsmarknaden.
Energi- och klimatprogram	2021	Regionplanen, nya kommunövergripande mål	Ja	Den är aktuell	Ja, den kommer revideras 2025. Klimatförutsättningar och tekniken ändras. Det är viktigt att hålla den uppdaterad.
Naturvårdsprogram	2021	Regionplanen, nya kommunövergripande mål	Ja	Den är aktuell	Nej
Cykel- och gångplan	2014	Ny översiktsplan, regionplan, regional utvecklingsstrategi, strukturplan familjen Helsingborg, regional cykelstrategi	Ja	Planen bedöms aktuell, det finns behov av att undersöka vad som genomförts och vidare utvecklingspotential för gång- och cykelstråk i Perstorp	Nej

Figur 2. En överblick över kommunens dokument och dess aktualitet.

Del 3. Översiktsplanens framtida arbete

Sedan översiktsplanens antagande har behovet av bostäder och verksamhetsmark ökat vilket härleder att kommunen i det framtida översiktplanarbetet behöver se till att möta det ökade behovet. Genom att möta behovet av mark främjas utvecklingen och det skapas incitament för exploatörer att satsa på bostads- och verksamhetsutveckling i Perstorps kommun.

Översiktsplanen redovisar att det krävs ett fortsatt utredningsarbete för de föreslagna utbyggnadsområdena, trafikstrukturerna och grönstråken. Det föreslås i översiktsplanen att en genomförandeplan ska tas fram för att underlätta genomförandet. En sådan plan har inte tagits fram och det blir därav svårt att bedöma uppföljningen av översiktsplanens genomförande.

Viktiga aspekter vid genomförande av översiktsplanen

- Det är viktigt att översiktsplanens insatser prioriteras och kopplas till kommunens visions-, mål- och budgetarbete.
- Satsning på Perstorp som utvecklingsort inom Familjen Helsingborg.
- Ökat bostadsbyggande som tillgodoser olika individers behov.
- Folkhälsa ska genomsyra alla verksamheter, det är därför viktigt bland annat med väl fungerande lek- och fritidsmiljöer och gång- och cykelvägar. Skolmiljön ute och inne är självklart viktiga delar.
- Ett stärkt företagande med tillgång till mark, transporter med mera är viktigt. De tätortsnära grönområdena ska fortsatt utvecklas för att erbjuda rekreation och motion för medborgare och besökare.
- Tillgång till kollektivtrafik.
- Balans mellan landsbygd och centralort.

Fortsatt översiktplanarbete

En framtida översiktplan behöver ta hänsyn till Regionplanen enligt innehållskraven i PBL där det bland annat behöver tas ställning till om det inom kommunen finns förhållanden av väsentlig betydelse som ska redovisas i översiktplanen.

Det är viktigt att hålla sig uppdaterad på omvärldens förutsättningar kring riktlinjer och forskning som framför allt rör miljö- och klimatfrågor samt om kommunens klimatrelaterade risker skulle komma att förändras. Eftersom den nationella vindkraftsstrategin från länsstyrelsen kommer att påverka kommunen behöver kommunen också vara förberedd på att ta hänsyn till de kommande riktlinjerna och dess betydelse i det framtida översiktplanarbetet.

Översiktsplanens koppling till klimat- och energiprogrammet, avfallsplanen och vattentjänstplanen behöver inkluderas i vidare arbete med översiktplanen. Det gäller allt från förebyggande till kompenserande och åtgärdande insatser. Exempel är planernas påverkan kopplat till transporter, energiförsörjning, bevarande av natur och hantering av översvämningsrisker.

De kommunövergripande målen för Perstorps kommun har alla särskilt fokus på folkhälsa, även i prioriteringsordningen uppmärksammas folkhälsa som en viktig del i planeringen och ska genomsyra den kommunala verksamheten. Fokus på folkhälsa och sociala aspekter ger ett helhetsperspektiv vid planering av områden där flera aspekter och konsekvenser vägs in vid verksamhetsetablering eller bostadsbyggande. Ett sätt att arbeta utifrån sociala perspektiv är genom trygghetsvandringar där olika intressenter, som invånare och lokala företagare, deltar. Frågor kring platsen och hur den används, upplevelsen av trygghet, estetik och övriga rumsliga förutsättningar kan diskuteras under vandringen.

Ett gemensamt skapande och en helhetssyn på den gestaltade livsmiljön är kärnan i politiken för arkitektur, form, design, konst och kulturarv. Det är en politik som på ett tydligt sätt tar utgångspunkt i människan, hennes behov och livskvalitet vid formandet och förvaltandet av våra livsmiljöer. Politiken utgår också från allas rätt till miljöer som är inkluderande, väl gestaltade och långsiktigt hållbara.

För att enklare följa upp översiktsplanens genomförande borde kommunen ta fram en genomförandeplan. Det skulle även innebära en förenkling av det framtida arbetet med placeringsstrategin aktualisering av översiktsplanen och övriga dokument.

Perstorps kommun bör i det kommande översiktsplanarbetet utgå ifrån följande teman som övergripande mål- och fokusområden för kommunen:

- Bostadsutveckling
- Verksamhetsmark – Lokalförsörjning – Platsutveckling
- Gröna miljöer – Natur- och kulturmiljöer
- Infrastruktur
- Geografiska områden med potential
- Landsbygd

Dessa teman är starkt kopplade till de kommunövergripande målsättningarna.

Bostadsutveckling

Perstorp kommun behöver fler bostäder i varierande form för att möjliggöra boende för olika typer av människor och deras behov. Till exempel trygghetsboende, en- och tvårumslägenheter, villor samt radhus. Syftet är att skapa flyttkedjor och goda bostadsmiljöer men samtidigt främja en blandad bebyggelse, med varierande upplåtelseform och hälsofrämjande miljöer. I översiktsplanen finns planerade bostadsområden utpekade i olika geografiska lägen med olika förutsättningar, vilket möjliggör utveckling av olika boendeformer.

Som underlag till nästa bostadsförsörjningsprogram behöver en förtätningsanalys tas fram. Underlaget ökar möjligheten att nyttja befintliga infrastrukturer vilket sparar resurser. Kombinerat med en analys av var personer i olika livssituationer önskar bo kan kommunen få en verklighetsspeglande prioriteringsordning för utbyggnad.

Verksamhetsmark - Lokalförsörjning - Platsutveckling

Perstorp är en attraktiv kommun för verksamheter, inte minst för att centralorten har goda kopplingar genom vägnät och järnväg. I kommunens gällande översiktsplan finns ett antal verksamhetsområden utpekade, men behovet har ökat och i dagsläget är kommunens utbud av planlagd mark för verksamheter begränsad. I regionen som helhet råder det brist på verksamhetsmark och i många större kommuner finns det begränsade möjligheter att planera för mer.

Den mark som i kommunens översiktsplan pekas ut som framtida industrimark ägs av privat fastighetsägare, problematiken i att enbart peka ut ej kommunägd mark är att kommunen inte har rådighet över planeringen och utbyggnadstakten. Det kan även innebära att nyetableringar har svårt att hitta lämplig mark då fastighetsägaren har full rådighet över sin mark.

Det finns potential att i översiktsplanen lokalisera ytterligare områden lämpliga för verksamhets- och industrimark. Genom att lokalisera, planlägga och iordningställa mark för verksamhetsutveckling skapas ett incitament till företagare att vilja etablera sig och vidareutveckla sin verksamhet.

Kommunen samverkar i en lokalförsörjningsprocess för att identifiera det kommande behovet av lokaler och planera för detta. Behovsanalysen behöver i större utsträckning fokusera på kopplingen till

samhällsplaneringen, exempel kopplat till samordning av verksamheter, lokalisering vid kollektivtrafik, utbyggnadsbehov kopplat till bostadsutveckling med mera.

Gröna miljöer – natur- och kulturmiljöer.

Perstorps närhet till natur och grönska är en av kommunens verkliga styrkor. Det finns stor potential att utveckla de gröna miljöerna kopplat till rekreation, bostadsutveckling, ekologi och klimat, destinationsutveckling och turism. De gröna miljöerna har stor betydelse för psykisk och fysisk hälsa, den biologiska mångfalden och kommunens attraktivitet. Till detta kan även kopplas gång- och cykelleder samt vandringsstråk. Det kan vara lämpligt att ta fram ett samlat grönstrukturprogram.

Infrastruktur

Hållbara kommunikationer med kollektiva färdmedel och gång- och cykelplanering är aktuella frågor, likaså långsiktigt hållbar energiförsörjning, dricksvattenförsörjning med mera. Det finns ett behov av att uppdatera gång- och cykelplanen genom att se över befintliga stråk, vilka är genomförda, vilka kan utvecklas och om nya stråk behöver prioriteras.

Det har gjorts en studie i familjen Helsingborg kring innovativ kollektivtrafik på landsbygden, eventuellt kan Perstorp delta i ett av Skånetrafikens projekt där anropsstyrd kollektivtrafik provas på landsbygden.

Geografiska områden med potential

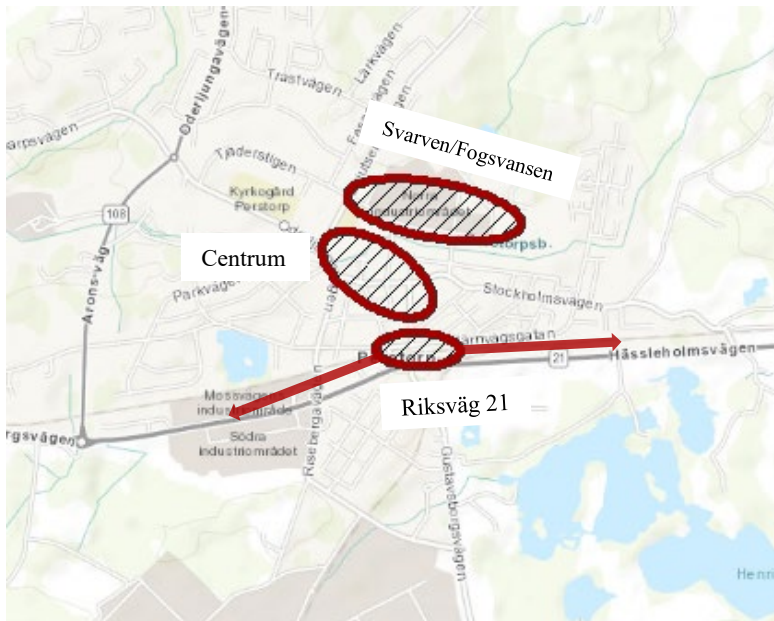
I Perstorp finns flera geografiska områden som är i någon form av en förändringsprocess med både utmaningar och utvecklingspotential. Till exempel väg 21 och järnvägen genom Perstorp kantas av områden som i olika grader är bebyggda och med olika estetiska uttryck. I och med att väg 21 och järnvägen är viktiga entréer till Perstorp med skyltlägen för verksamheter behöver ett helhetsgrepp tas för att skapa en enhetlig riktning för utveckling. För vägen och järnvägen behöver frågor kring trafiksäkerhet och framkomlighet hanteras liksom de barriäreffekter trafikstråken innebär för Perstorp.

De centrala delarna av Perstorp tätort behöver studeras för att förstärka centrummiljön med aktiviteter och service, men också genom att skapa trygghet och säkerhet. Inom tätorten finns en förtätningspotential som kan nyttjas genom att bebygga så kallade "lucktomter" och stycka av obebyggd mark från större fastigheter. I de mest centrala delarna av tätorten är det möjligt att med tiden byta eftersatta villor mot flerbostadshus.

Området kring stadsparken, Österbo, Centralskolan och Tjäderstigen har utvecklats de senaste åren med många insatser, till exempel upprustning av den fysiska miljön. Det behövs dock ett samlat grepp för fortsatt utveckling och ökad trygghet genomgående i tätorten.

Industriområdena Svarven och Fogsvansen är under en omvandlingsprocess med flera förfrågningar om ändrad verksamhetsinriktning. Områdena ligger centralt i Perstorp och i nära anslutning till Uggleområdet med fritidsaktiviteter och en planerad framtida förskoleverksamhet. En strategi kring fortsatt utveckling behöver formuleras/utformas i samverkan med fastighetsägare och andra aktörer i områdena Svarven och Fogsvansen.

Arbetet kan praktiskt ske genom studier av olika geografiska områden i tätorten i form av program med dialog med berörda aktörer. Det kan också vara relevant att ta fram en ändring av översiktsplan för Perstorps tätort så att hela samhället hänger ihop på ett ändamålsenligt sätt och att barriärer mellan områden överbyggs.

Områden i Perstorp tätort med utvecklingspotential

Landsbygd

Landsbygden utanför Perstorp är viktig att studera vidare, till exempel möjlig utveckling av byarna Odeljunga, Häljalt och Bälinge. Frågor som är viktiga för landsbygden är stärkandet av attraktiviteten, vilka grundfunktioner som ska finnas på platserna samt infrastrukturen mellan målpunkter. Detta kan ske till exempel genom Leaderprojekt – samhällsföreningar och kommunen. En naturlig ingång är även det utvecklingsarbete som kommer att ske via Trafikverket genom åtgärdsvalsstudie för väg 108.

DEL 4. Sammanfattande bedömning

Översiktsplanen kan som helhet bedömas aktuell i förhållande till nya lagar och nationella, regionala, mellankommunala och lokala strategier, planer och program. Bedömningen är också att samtliga övriga dokument fungerar som vägledning för det kommunala arbetet och aktualisering är därför inte nödvändig.

Brister som uppmärksammas men som åtgärdas under framtida översiktsplanearbete

Översiktsplanens förhållning till regionplanen, samt kommunens förhållande av väsentlig betydelse enligt innehållskraven i PBL.

Gällande regionplanen och den regionala utvecklingsstrategin bör Perstorp kommun även blicka framåt för att förhålla sig till att stärka Skånes relationer med omvärlden. Inte minst blir det aktuellt efter invigningen av den regionala cykelleden, men också genom det mellankommunala samarbetet inom familjen Helsingborg.

Den begreppsliga parallellen mellan nyanlända och socialt utsatta i förhållande till översiktsplanen och bostadsförsörjningsprogrammet bör också ses över. De är däremot inte av sådan betydelse att det bedöms finnas behov av en aktualisering.

Perstorps kommun bör i det kommande översiktsplanearbetet utgå ifrån följande teman som övergripande mål- och fokusområden för kommunen: Bostadsutveckling, verksamhetsmark – lokalförsörjning, gröna miljöer – natur- och kulturmiljöer samt infrastruktur. Dessa teman är starkt kopplade till de kommunövergripande målsättningarna, samt prioriteringsordningen som redovisas ovan. Det behövs ta fram en hierarki och prioriteringsordning för att förenkla kommunens budgetarbete.

Brister som föreslås åtgärdas utan framtagandet av en ny översiktsplan

Kommunen ser ett behov av viss revidering då utvecklingen i Perstorp går i en annan riktning än under översiktsplanens antagande. Detta bedöms vara lämpligt att genomföra i form av separata dokument, tematiska tillägg och ändring av översiktsplan.

Behovet av att peka ut verksamhetsmark på en strategisk nivå är överhängande, och ett tematiskt tillägg för verksamhetsmark föreslås tas fram. Det tematiska tillägget skulle ge en generell bild för hela kommunen över vilken mark som är lämplig för nyetablering, samt var det finns potential för förtätning.

Ändring av översiktsplan (ÄÖP) är ett sätt kommunen kan arbeta med aktuella planeringsfrågor utan att behöva ta fram en ny översiktsplan. Att ta fram en ÄÖP för tätortens centrala delar skulle ge ett tydligt politiskt ställningstagande kring hur centrum ska se ut i framtiden, och vilken utveckling som krävs.

Gång- och cykelplanen är i behov av en revidering, framför allt på grund av dess ålder men också för att antal av de stråken som redovisas har blivit genomförda.

Planeringsstrategin och arbetssättet ska kunna återanvändas och följas upp i kommande översiktsplanearbete och aktualisering, lämpligen inför nästa mandatperiod. För att enklare följa upp översiktsplanens genomförande föreslås kommunen ta fram en genomförandeplan. Det skulle även innebära en förenkling av det framtida arbetet med planeringsstrategins aktualisering av översiktsplanen och övriga dokument.

Kommunen behöver ha en löpande revidering av bostadsförsörjningsprogrammet för att spegla de rådande förhållandena.